

CITAAT

“

Ik kan gewoon
meer dan
boeven jagen

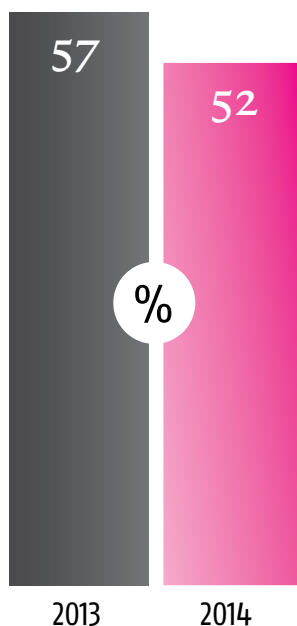
”

Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie Fred Teeven (VVD) stelt dat hij in zijn jaren als staatssecretaris is gegroeid (*Elsevier*, 15 november).

CIJFERS

Hoge werkdruk

Deel jonge advocaten dat tevreden is over balans tussen werk en privé daalt.

COLUMN

Matthijs Kaaks

Zwientje tik-wet

W ordt de Zwarte Piet-wet een eerste stap naar de volledige codificatie van de Nederlandse folklore?

De juridische definitie van Zwarte Piet moet volgens de PVV voorkomen dat de Sinterklaas-traditie, en daarmee onze Hollandse identiteit, wordt aangetast. Het behoud van de uiterlijke kenmerken van de knecht van onze goede Sint staat daarbij centraal: *‘Een Zwarte Piet heeft een egaal zwart of donkerbruin gezicht, rood geverfde lippen, zwart krulhaar en goudkleurige oorbellen, en is gekleed in een fluweelachtig pak met pofbroek en draagt een hoofddeksel met een gekleurde veer.’*

Uniek is het niet. In Spanje is vorig jaar een wet aangenomen die moet voorkomen dat het stierenvechten bezwijkt onder de druk van dierenactivisten.

Bedreigde en omstreden tradities worden als immaterieel cultureel erfgoed geregistreerd, zoals het carbid-schieten in de Achterhoek dat inmiddels ook in lokale wetgeving is verankerd. Op oudejaarsdag dienen een ‘melkbus van maximaal veertig liter’ en een slappe voetbal te worden gebruikt.

Traditioneel volksvermaak wordt fel verdedigd en dat is van alle tijden.

Veel folklorie is door toedoen van de overheid namelijk in de loop der jaren de kop ingedrukt. Rond 1850 werd in Nederland het katknuppelen, ganssabelen, dwergwerpen en palingtrekken verboden. Dat waren sinds de middeleeuwen razend populaire volksspelen.

In de Amsterdamse Jordaan ontstond in 1886 een gewelddadige volksopstand

toen de politie de levende palingen wilde bevrijden die boven de Lindengracht klaarhingen voor het inmiddels illegale spel. Zo’n honderd jaar later boog de Hoge Raad zich over het ganstrekken dat in Limburg jaarlijks met carnaval in ere werd gehouden, vroeger met levende, tegenwoordig met dode ganzen.

De dierenbescherming vorderde vergeefs een verbod (NJ 1987, 458). Vastelaovesvereniging De Zawpense trok in 1987 nog aan het langste eind. Annotator Van de Grinten verzuchtte onder het arrest: ‘Is het ganstrekken “behoorlijk”? Naar mijn smaak is het een degoutant gebeuren. Het zou bij mij geen bedenkking ontmoeten, indien de wetgever dit volksvermaak zou verbieden.’

Vijftientig jaar later is het zover. Per 1 juli 2014 is het ganstrekken verleden tijd geworden na een succesvolle lobby van de Partij voor de Dieren. Misschien dat Dion Graus zich over zijn dierenliefde weet heen te zetten om dit stukje ‘Limburgse cultuur’ nog te redden met behulp van een passend herstellwetje. De PVV krijgt het wel druk want behalve het ganstrekken ligt ook het Sallandse zwientje tikken onder vuur. Een mooie juridische regeling voor deze eerlijke boerse traditie, met wettelijke vastlegging van varkensmaat, blinddoek, modderpoel en spelregels zal het zwientje tikken kunnen behouden voor toekomstige generaties.

Zonder zwientje tikken is de Hollandse identiteit immers niet meer wat het was.